

LA IRREGULARITAT DE LA PRECIPITACIÓ DIÀRIA AL PIRINEU ANDORRÀ

Joan Estrada
Geògraf i climatòleg

Un aspecte molt interessant del clima que hom pot analitzar és el de la irregularitat temporal de la precipitació. Podem fer-nos una idea de l'interès d'aquest tema amb un exemple senzill però molt il·lustratiu: imaginem dos llocs, A i B, que tenen la mateixa precipitació mitjana anual. En A, però, la precipitació és bàsicament torrencial i cau molt concentrada en el temps, mentre que en B la precipitació és continuada i fina. Encara que als dos llocs cau la mateixa quantitat total, l'aigua s'aprofitarà millor en B que en A, i, per tant, les repercussions climàtiques i ambientals que se'n derivaran seran diferents en l'un cas i l'altre.

A les línies següents hem analitzat breument la irregularitat de la precipitació al Pirineu andorrà; concretament, hem estudiat el grau de concentració temporal de la precipitació tenint en compte l'estructura de les precipitacions diàries, ja que uns pocs dies de precipitació –els més plujosos, i aquí incloem també les nevades– poden representar un percentatge més o menys elevat de la precipitació total de l'any.

A l'estació de Ransol, en el quarantenni 1961-2000, el 25% dels dies amb més precipitació aporta el 70,6% del total de la precipitació.

Per al trentenni 1974-2003, aquesta quarta part més alta dels dies amb precipitació aporta, també a Ransol, el 71,2% del total de la precipitació. A la central de FEDA, el percentatge de la concentració de la precipitació en el trentenni 1974-2003 és del 72,3%.

Es tracta d'uns percentatges força elevats, que posen de manifest una certa concentració de la precipitació en pocs dies. Podrien guardar relació amb el que succeeix a la porció més septentrional de la franja oriental de la península Ibèrica, encara que aquí, per ajudar a corroborar aquesta conjectura, caldrien dades d'altres estacions meteorològiques i uns estudis per a la zona que avui no existeixen.

Com a referència, per comparar amb estacions del litoral mediterrani oriental de la península Ibèrica:

- A Barcelona, el 25% dels dies amb més precipitació aporta gairebé el 75% del total de la precipitació.

- València: percentatge del 79%.
- Cap al cap de la Nau probablement es donin els percentatges màxims de l'espai peninsular ibèric, i també del conjunt d'Europa.

Podem observar, en canvi, aquests altres percentatges, que corresponen a punts de l'Espanya que pertany al vessant atlàntic:

- Madrid: 70%.
- Gijón: 69%.
- Còrdova: 67%.
- Ourense: 65%.

Sembla, doncs, que cap a l'Espanya atlàntica el pes pluviomètric representat pels dies més plujosos disminueix, un fet que cal atribuir a la regularitat més gran que produeixen en les quantitats diàries els fluxos inestables atlàntics. Aquesta regularitat no es nota tant al Pirineu andorrà, localitzat a la franja oriental de la península Ibèrica.

Si comparem freqüències de la precipitació amb la irregularitat pluviomètrica diària que s'observa a Ransol i a la central de FEDA a partir dels valors percentuals obtinguts, arribarem a la conclusió que, si bé la freqüència de dies de precipitació al Pirineu andorrà és alta (la freqüència mitjana anual de dies de precipitació no hi baixa pràcticament dels 120 dies, i a les parts més altes del país supera els 150), hi ha molts dies amb pluviositat baixa o molt baixa, mentre que un nombre relativament reduït de dies totalitza la major part de la precipitació.